

Rondetafelgespek over afstemming tussen security- De uitklapvisitekaartjes de security manager

Er zit geen lijn in security-opleidingen. Opleidingsinstituten bieden veel cursussen en opleidingen aan zonder dat die goed op elkaar zijn afgestemd. Behalve bij de gecertificeerde (post-)hbo-cursussen, is het lang niet altijd helder waar een cursus of opleiding eigenlijk toe leidt en hoe de verworven kennis en competenties moeten worden gewaardeerd. Op initiatief van *Security Management* spraken vier deskundigen over het gebrek aan afstemming en over de mogelijkheden tot verbetering. [TOBIAS REIJNGOUD](#) *

Raadsel: hoe herken je een security manager? Antwoord: aan het aantal afkortingen achter zijn

Bert Duijndam: 'Organisatoren van security-opleidingen zouden een overkoepelende systematiek moeten ontwikkelen waarmee de verschillende opleidingen met elkaar in verband komen te staan.'

naam. Om er een paar te noemen: RAN, RCE, RSE, CPO, CPP, PSP, MSec. De wereld van security is vergeven van de certificaten en keurmerken. Elk daarvan is afgekort tot een paar letters die de betrokkene vervolgens achter zijn naam op zijn visitekaartje mag laten drukken.

Security managers hebben dan ook meestal ware uitklapvisitekaartjes. 'En daarmee maken we ons voor de buitenwereld tamelijk ongeloofwaardig', zegt *Bert Duijndam*, bestuurslid van de Stichting Security Expert Register Nederland (Sern). Duijndam: 'Dat woude aan cursussen, opleidingen, certificaten en keurmerken komt gewoon niet professioneel over op de buitenwereld. Waarmee overigens niet is gezegd dat de mensen die de competenties verwerven, niet professioneel zijn. Dat is een ander verhaal. Waar het om gaat is dat organisatoren van security-cursussen en -opleidingen beter met elkaar zouden moeten samenwerken en een overkoepelende systematiek moeten ontwikkelen waarmee de verschillende opleidingen met elkaar in verband komen te staan. Om die reden heeft Sern de koppeling tussen DHM, CPP en Security & Recht gelegd om in het register van MSec te kunnen worden opgeno-

men. Sern heeft inmiddels ingevoerd dat mensen hun ene keurmerk inleveren op het moment dat ze zich voor een volgend hebben laten registreren. Dat scheelt een hoop letters en gaat titelinflatie tegen.'

Overlap en hiaten

Dat laatste idee is *Erik van der Heijden* wat te kort door de bocht. Van der Heijden is Managing Consultant bij Aon Global Risk Consulting. 'Je kunt van mensen niet vragen om oude keurmerken in te leveren. Het probleem is juist dat die keurmerken niet goed met elkaar vergelijkbaar zijn. Enerzijds is er veel overlap, anderzijds zijn er echt hiaten. Daarom is het beter dat er een overkoepelend kader komt waarmee de verschillende cursussen, opleidingen en keurmerken in een duidelijk verband met elkaar komen.'

Geen doorstroming

Die laatste constatering van Van der Heijden brengt discussieleider *Jan Verkaar* tot de vraag hoe te komen tot zo'n overkoepelend kader. 'Door allereerst te constateren dat het voor security-mensen moeilijk is om door te stromen', aldus Duijndam van Sern. 'Als je naar de opleidingen kijkt, zit er denk ik echt een gat tussen enerzijds de operationele

opleidingen van

cursussen, opleidingen, keurmerken en certificeringstrajecten en anderzijds de mogelijkheden om op (post-)hbo of universitair niveau verder te studeren. Die lijn is op verschillende plaatsen onderbroken. Het is niet mogelijk om als student op een logische manier opleidingen op elkaar te stapelen binnen het vakgebied. Eigenlijk zouden we moeten komen tot verschillende applicatiecursussen die de overstap van het ene naar het andere niveau mogelijk maken.'

Trijntje van Dijk van Kenloo Academy herkent het probleem dat Duijndam schetst. Van Dijk is manager van de hbo-bachelor Security Management. De bachelor leidt op tot BBA en bevat leerlijnen zoals security-kunde, bedrijfswetenschappen en recht. Van Dijk: 'Toch is het te beperkt om lineair te denken. We moeten niet alleen uitgaan van de gedachte dat mensen binnen het vakgebied van security hun opleidingen aan elkaar zouden moeten kunnen rijgen, te beginnen met beveiliging op mbo2-niveau. Ik denk meer in

Foto's: Eduard van der Worp

Trijntje van Dijk: 'Het is te beperkt om lineair te denken. Ik denk meer in kennisdomeinen en kennisvelden.'

van 21 jaar en ouder de mogelijkheid biedt om toegelaten te worden tot een hbo-opleiding, ongeacht hun achter-

dingen en -cursussen, en anderzijds de opleidingen op hbo- en academisch niveau. Maar misschien is dat ook een kwestie van onbekendheid. Het bestaan van de 21+Toets en de mogelijkheid die daardoor wordt geboden tot instroom in het (post-)hbo, is denk ik onvoldoende bekend in de security-wereld.'

'Het woud aan cursussen, opleidingen, certificaten en keurmerken komt gewoon niet professioneel over op de buitenwereld'

kennisdomeinen en kennisvelden. Zo werkt het ook in de praktijk. Onze studenten aan de bachelor Security Management hebben lang niet allemaal een security-achtergrond. Hun vooropleidingen en werkervaringen verschillen enorm. Toch kunnen ze met elk mbo4-, havo- of vwo-diploma deelnemen aan de opleiding. Daarnaast is er de zogenaamde 21+ Toets die mensen

grond. Dat betekent dus ook dat mensen zónder mbo4-, havo- of vwo-diploma toegang hebben tot het hbo.'

Die werkwijze is inderdaad nuttig en is enigszins door Sern vastgelegd in de Kwalificatiestructuur Security Branche Opleidingen (KSBO), stelt Duijndam. 'Toch vraag ik me af of met deze systematiek het gat wordt gedicht tussen enerzijds de operationele security-oplei-

Europees

Terug naar het eerder geconstateerde gebrek aan samenwerking tussen de verschillende security-opleidingen in Nederland. Ook Van Dijk ziet de problemen die daaruit voortkomen: 'Toch zijn er veel mogelijkheden om te komen tot betere afstemming en tot het opstellen van een overkoepelend kader. We moeten ons alleen realiseren dat zo iets een flink aantal jaren kost. Maar er zijn voorbeelden van andere vakgebieden waar we van kunnen leren. »

Volgens Erik de Vries is er de laatste jaren sprake van een grotere wil tot samenwerking.

Neem ICT. Daar is zelfs sprake van Europese niveau- en kwaliteitskaders. ICT-opleidingen op hbo-niveau hebben al jarenlang een regulier overleg en ontwikkelen gezamenlijk profielen. Er zijn op dit moment 57 verschillende hbo-ICT-opleidingen in Nederland die allemaal gepositioneerd kunnen worden binnen een gezamenlijk kader. Deze aanpak kan als voorbeeld dienen voor het vakgebied van security.'

Van der Heijden vindt dit verhaal over afstemming mooi klinken. 'Maar de praktijk is denk ik toch nog erg weerbarstig. Want mijn ervaring is dat security-opleidingen toch vooral heel erg zichzelf adverteren. Ze beconcurreren elkaar vooral en vallen elkaar soms zelfs openlijk af. Dat heb ik zelf gemerkt bij mijn oriëntatie op verschillende opleidingen. Je krijgt toch vaak een eenzijdig marketingverhaal te horen van de opleiding. Uit dat verhaal komt dan naar voren waarom je vooral naar deze opleiding moet komen.' Zelf volgde Van der Heijden verschillende security-opleidingen, als laatste de Master of Security Science & Manage-

ment bij Delft Top Tech. 'Ik loop al langer mee in de security-wereld en weet dus wel waar ik op moet letten als het gaat om de keuze van een opleiding. Maar voor mensen met weinig ervaring is dat een stuk lastiger.'

Versnipperd

Het gebrek aan een overkoepelend kader van security-opleidingen leidt ertoe dat vooral veel particuliere opleidingsinstellingen cursussen en opleidingen gaan aanbieden. 'Want blijkbaar is er wel een vraag naar', zegt Erik de Vries, manager

consultancy van G4S en voorzitter van Asis en Ifpo. De Vries: 'Dat is ook niet zo gek. Je ziet in de beveiligingsmarkt natuurlijk heel duidelijk een beweging naar verdere professionalisering. Waar de security-wereld van oudsher veelal dreef op oud-politiemensen en ex-militairen, is er nu steeds meer behoefte aan

breed opgeleide professionals. Mensen die security kunnen benaderen als onderdeel van een breder geheel. Daarvoor zijn goed opgeleide mensen nodig.'

Een specifieke vraag is echter wel of de security-wereld zit te wachten op mensen die op hoog academisch niveau zijn geschoold, aldus discussievoorzitter Verkaar. De Vries meent dat die behoefte er wel degelijk is. 'De wereld om ons heen verandert iedere dag. Daarmee veranderen ook de uitdagingen in de security-wereld. Er is denkkracht nodig om op die uitdagingen een antwoord te formuleren. Academici en hbo'ers kunnen een bijdrage leveren aan die denkkracht, bijvoorbeeld door onderzoek te doen. Dan heb ik het niet alleen over echt toegepast onderzoek dat wordt aangestuurd door de sector. Ik heb het ook over die eigenwijze wetenschapper die zegt: "Ik zie die en die ontwikkeling, daar ga ik eens naar kijken". Dat soort onafhankelijk onderzoek levert over het algemeen de meest vernieuwende inzichten op.'

Van der Heijden onderschrijft de analyse van De Vries maar ziet niet alleen een onderzoeksrol weggelegd voor hoog opgeleide security-mensen. 'Security wordt steeds meer een integraal onderdeel van de strategie van bedrijven. Dat betekent dat je als security manager op directieniveau moet kunnen meepraten. Een hoogwaardige opleiding is daarvoor belangrijk.' De behoefte aan security managers op directieniveau zal de komende jaren alleen maar toenemen, meent Van der Heijden. 'Want het belang van security binnen de bedrijfsstrategie is nog niet overal ingedaald. Ik zie nog te vaak bedrijven die

'De mogelijkheden om te komen tot betere afstemming zijn aanwezig'

een toekomststrategie opzetten zonder aan security te denken. Ze maken dan bijvoorbeeld een plan voor verdere expansie en de bouw van nieuwe vestigingen en gebouwen, zonder direct na te denken over de eisen die vanuit beveiliging en security worden gesteld. In zo'n geval moet er achteraf van alles

worden aangepast en ingepast. Veel beter is het wanneer security direct bij de bepaling van de bedrijfsstrategie wordt meegenomen. In die zin ligt er dus een prachtig werkveld open voor hoog opgeleide security managers.'

Platform

Behoeftte aan goede, brede security-opleidingen is er dus wel degelijk, constateert discussievoorzitter Verkaar. De vraag blijft hoe de versnippering in de wereld van de security-opleidingen tegen te gaan. De Vries: 'De laatste jaren is er wel degelijk sprake van een grotere wil tot samenwerking. Maar het gaat langzaam, dat blijft een feit. Binnen de besturen van Asis en Ifpo bekijken we momenteel de mogelijkheden om te komen tot een soort algemene basisopleiding. Die opleiding zou vervolgens toegang moeten bieden tot allerlei andere mogelijkheden, zoals een CPP-examen, een MSec-keurmerk of de Master of Security Science & Management bij

Delft Top Tech. Zo'n basisopleiding zou een grote stap voorwaarts zijn bij de onderlinge afstemming.'

Wie moet het initiatief nemen tot betere samenwerking, vraagt Verkaar zich af. 'Ik denk uiteindelijk dat het initiatief toch moet komen van de opleidingsinstituten', meent Van der Heijden. 'Natuurlijk kan de security-branche zelf ook initiatieven ontplooiën in die richting, maar de bal blijft uiteindelijk liggen bij de opleidingsinstituten zelf.' Verkaar meent dat het nodig is om een platform

op te zetten waarin de opleidingsinstituten gezamenlijk tot afstemming komen en een kader ontwikkelen voor de verschillende opleidingen. Met die constatering zijn alle deelnemers aan het rondetafelgesprek het eens. Verkaar: 'Ik denk dat we ook kunnen concluderen dat de mogelijkheden voor afstemming wel degelijk aanwezig zijn. Er zijn verschillende initiatieven in die richting. Dat is hoopgevend.' «

* Tobias Reijngoud is journalist

Deelnemers

Aan het rondetafelgesprek namen deel:

- » Trijntje van Dijk, manager van de hbo-bachelor opleiding Security Management, Kenloo Academy
- » Bert Duijndam, bestuurslid van de Stichting Security Expert Register Nederland (Sern)
- » Erik van der Heijden, Managing Consultant bij Aon Global Risk Consulting
- » Erik de Vries, manager consultant G4S, en voorzitter van Asis en Ifpo
- » Het rondetafelgesprek stond onder leiding van Jan Verkaar, SFS-Consultancy

Erik van der Heijden (links) is van mening dat het initiatief tot samenwerking moet komen van de opleidingsinstituten. Bert Duijndam en Jan Verkaar luisteren aandachtig.